

ترجمہ

تحف العقول

عن آل الرسول ﷺ

سخنان حضرات معصومین علیہ السلام

مولف: شیخ ابو محمد حرّانی (رحمة الله عليه)

مترجم: علی اکبر میرزایی

سرشناسه : ابن شعبه، حسن بن علی، قرن ۴ ق.
 عنوان و پدیدآور : تحف العقول عن آل الرسول (ص)، فارسی - عربی.
 عنوان دیگر : تحف العقول / ابو محمد الحسن بن علی الحسین بن شعبه
 الحرانی، مترجم علی اکبر میرزایی -
 مشخصات نشر : قم: صالحان، ۱۳۸۹.
 شابک : ۹۶۸ ص. ISBN: 978-964-7572-96-5
 وضعیت فهرست نویسی : فیپا.
 موضوع : ۱. احادیث اخلاقی - قرن ۴ ق. ۲. احادیث شیعه قرن ۴ ق. ۳. اخلاق اسلامی.
 موضوع : الف. میرزایی، علی اکبر، ۱۳۵۷ - مترجم. ب. عنوان: تحف
 العقول عن آل الرسول (ص). فارسی - عربی.
 رده بندی کنگره : ۱۳۸۹ ۳۰۴۲ ت ۲۵/الف/۲۴۸ BP
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۶۱

ترجمه تحف العقول عن آل الرسول ﷺ

- مؤلف شیخ ابو محمد حرّانی (رحمة الله عليه)
- مترجم علی اکبر میرزایی
- ناشر انتشارات صالحان
- صفحه آرائی مهدی محقق
- نوبت چاپ اوّل / ۱۳۸۹
- شمارگان ۱۵۰۰ نسخه
- چاپ محمد
- قیمت ۱۱۰۰۰ تومان
- شابک ۹۷۸-۹۶۴-۷۵۷۲-۹۶-۵
- ناشران همکار زمینه سازان ظهور امام عصر(عج) - عصر غیبت

مرکز پخش: قم - خیابان ارم - پاساژ قدس - طبقه ۵ - پلاک ۱۷۶
 فکس: ۰۲۵۱ ۷۸۳۲۷۰۷ - ۷۸۳۲۸۰۷ - ۰۹۱۲۱۵۲۱۵۸۴

فهرست مطالب

۹	مقدمه مترجم
۱۱	مقدمه مؤلف
۲۱	وصیت به امیر المؤمنین علیه السلام
۲۱	سفارش حضرت رسول صلی الله علیه و آله به امیر المؤمنین علیه السلام
۲۹	سفارش دیگر و کوتاه آن حضرت صلی الله علیه و آله به امیر مؤمنان علی علیه السلام
۳۵	سفارش دیگری از رسول خدا صلی الله علیه و آله به امیر مؤمنان علیه السلام
۳۸	قسمتی از حکمت ها و سخنان آن حضرت
۵۵	سفارش پیامبر صلی الله علیه و آله به معاذ بن جبل، وقتی او را به یمن فرستاد
۵۷	سخنان پیامبر صلی الله علیه و آله
۵۹	سخنی از پیامبر صلی الله علیه و آله در مورد علم، عقل و جهل
۶۲	موعظه
۶۴	خطبه پیامبر صلی الله علیه و آله در آخرین سفر حج
۶۸	احادیث کوتاهی از پیامبر صلی الله علیه و آله در راستای این معانی (اخلاقی)
۱۱۴	باب آنچه از امیر المؤمنین علیه السلام روایت شده
۱۱۴	خطبه درباره اخلاص توحید
۱۲۳	نامه امیر المؤمنین علی علیه السلام به فرزندش امام حسن علیه السلام
۱۵۷	سفارش امیر المؤمنین علی علیه السلام به فرزندش امام حسین علیه السلام
۱۶۵	خطبه ای از امیر مؤمنان علیه السلام که معروف به وسیله است
۱۷۸	آدابی که امام علی علیه السلام به یارانش آموخت
۱۷۸	و آن چهارصد مسأله در مورد دین و دنیا است
۲۲۶	نامه ای از حضرت علی علیه السلام به مالک اشتر نخعی
۲۵۶	خطبه ای از امام علی علیه السلام که معروف به دیاج است
۲۶۶	سخنان حکمت آمیز امام علی علیه السلام تشویق و بیم و پند دادن
۲۷۳	موعظه امام علی علیه السلام و توصیف مقصران
۲۷۷	توصیف متقین از زبان امیر المؤمنین علیه السلام
۲۸۳	خطبه امیر المؤمنین علیه السلام درباره ایمان و کفر و ریشه ها و شاخه های آن دو
۲۹۳	سخنان امیر المؤمنین علیه السلام به کمیل بن زیاد
۲۹۶	سفارش های کوتاه امام علی علیه السلام به کمیل بن زیاد
۳۰۷	سفارش امام علی علیه السلام به محمد بن ابی بکر هنگامی که او را استاندار مصر نمود

۳۰۸	سپس به مردم مصر نامه‌ای نوشت که ما چکیده آن را می‌آوریم.
۳۱۸	خطبه امیر المؤمنین علیه السلام در زهد و نکوهش دنیا و زودگذر بودن آن.
۳۲۱	خطبه امام علی علیه السلام در پاسخ به گروهی که به تقسیم
۳۲۱	یک سال بیت المال اعتراض داشتند.
۳۲۶	خطبه امام علی علیه السلام درباره قرار دادن دارایی‌ها در جای خود.
۳۲۹	توصیف امام علی علیه السلام از دنیا برای متقین.
۳۳۲	سخن امیرالمؤمنین علیه السلام درباره ایمان، اقسام روح و اختلاف میان آن‌ها.
۳۳۶	سفارش امام علی علیه السلام به زیاد بن نضر.
۳۳۹	خطبه امیرالمؤمنین علیه السلام درباره روایان حدیث.
۳۴۴	کلام امام علی علیه السلام در حقیقت توبه و استغفار به صورت چکیده.
۳۴۶	وصیت امام علی علیه السلام به پسرش امام حسن علیه السلام هنگام وفاتش.
۳۵۱	فضیلت علم.
۳۵۲	احادیث کوتاه امام علی علیه السلام در مباحث اخلاقی.
۴۰۳	پاسخ امیرالمؤمنین علی علیه السلام به برخی پرسش‌ها.
۴۰۶	سخن حکمت‌آمیز امام حسن علیه السلام.
۴۰۸	چکیده پاسخ امام علی علیه السلام به سؤال‌هایی که از ایشان شده است.
۴۱۲	سخن امام حسن علیه السلام درباره استطاعت.
۴۱۶	خطبه امام حسن علیه السلام پس از صلح.
۴۱۸	احادیث کوتاه از امام حسن مجتبی علیه السلام در اخلاق.
۴۲۵	احادیثی چند از حسین بن علی علیه السلام در اخلاق.
۴۲۵	یکی از خطبه‌های امام حسین علیه السلام درباره امر به معروف و نهی از منکر.
۴۳۳	نامه امام حسین علیه السلام به کوفیان آن‌گاه که امام را یاری ننمودند.
۴۳۵	داستان پاسخ امام حسین علیه السلام به سؤالات امپراطور روم، به اختصار.
۴۳۷	اقسام جهاد.
۴۳۸	توحید.
۴۴۰	احادیث کوتاه امام حسین علیه السلام در معانی اخلاقی.
۴۴۷	احادیث امام علی بن حسین علیه السلام در زمینه اخلاقی.
۴۴۷	نصیحت امام علیه السلام به یاران و شیعیانش و تکرار آن در هر جمعه.
۴۵۴	موعظه، زهد و حکمت.
۴۵۹	رساله امام سجاد علیه السلام که به «رسالة الحقوق» معروف است.
۴۶۵	حقوق افعال.
۴۶۸	حقوق امامان.
۴۷۰	حقوق زیردستان.
۴۷۲	حق خویشاوندی.

۴۸۹	کلامی از امام سجاده علیه السلام درباره زهد
۴۹۴	نامه امام سجاده علیه السلام که موعظه به محمد بن مسلم زُهری است
۵۰۱	احادیثی کوتاه از امام سجاده علیه السلام در همین زمینه
۵۱۳	احادیثی از امام باقر علیه السلام در مباحث اخلاقی
۵۱۳	سفارش به جابر بن یزید جُفَیّی
۵۱۹	سخن امام علیه السلام به جابر
۵۲۱	گفتار امام علیه السلام درباره احکام شمشیرها
۵۲۹	احادیثی کوتاه از امام باقر علیه السلام در مباحث اخلاقی
۵۴۶	احادیثی از امام صادق علیه السلام در مباحث اخلاقی
۵۴۶	سفارش امام صادق علیه السلام به عبدالله بن جُندب
۵۶۳	سفارش امام علیه السلام به ابوجعفر محمد بن نعمان أخول
۵۷۲	نامه امام صادق علیه السلام به عده‌ای از شیعیان و یارانش
۵۷۶	احادیث امام صادق علیه السلام که آن را «نشر الذّرر» نیز خوانده‌اند
۵۹۷	احادیثی امام صادق علیه السلام در محبت ورزیدن به اهل بیت علیهم السلام
۵۹۷	و همچنین در توحید، ایمان، اسلام، کفر و فسق
۶۰۱	صفت ایمان
۶۰۳	صفت اسلام
۶۰۴	وصف خروج از ایمان
۶۰۷	پاسخ امام صادق علیه السلام درباره درآمدهای متنوع مردم
۶۰۷	و صورت‌های اخراج اموال
۶۰۹	تفسیر انواع ولایت
۶۱۰	تفسیر معامله‌ها
۶۱۲	توضیح اجاره‌ها
۶۱۶	توضیح صنعت‌ها
۶۱۷	صورت‌های خرج کردن اموال و بخشش آن
۶۱۹	خوردن چیزهایی که جایز است
۶۲۰	حیواناتی که خوردن گوشت آن‌ها حلال است
۶۲۱	تخم‌هایی که خوردن آن جایز است
۶۲۱	خوردن چیزهایی که از دریا صید می‌شود حلال است
۶۲۱	نوشدنی‌های حلال
۶۲۲	پوشاک حلال
۶۲۲	ازدواج‌های حلال
۶۲۳	ملکیت‌ها و خدمات حلال
۶۲۳	نامه امام صادق علیه السلام در مورد غنیمت‌ها و وجوب خمس

۶۳۵	استدلال امام علی علیه السلام بر صوفیانی که نزد وی آمدند و نهی آنان
۶۴۷	احادیثی از امام صادق علیه السلام درباره آفرینش انسان
۶۵۲	از فرمایشات حکمت آمیز امام صادق علیه السلام
۶۵۳	احادیثی کوتاه از امام صادق علیه السلام در مباحث اخلاقی
۷۰۲	احادیثی از امام موسی کاظم علیه السلام در مباحث اخلاقی
۷۰۲	سفارش امام کاظم علیه السلام به هشام و توصیف عقل
۷۳۵	سربازان عقل و جهل
۷۳۷	کلام حکمت آمیز امام کاظم علیه السلام
۷۳۹	مختصری از سخن امام کاظم علیه السلام با هارون الرشید
۷۴۶	احادیث کوتاه امام کاظم علیه السلام
۷۵۷	احادیث امام علی بن موسی الرضا علیه السلام در مباحث اخلاقی
۷۵۷	پاسخ امام علی علیه السلام به کلیات مأمون در مورد شریعت
۷۷۱	سخنان امام رضا علیه السلام درباره توحید
۷۷۵	سخن امام رضا علیه السلام در مورد برگزیدگی
۷۹۶	توصیف امام رضا علیه السلام از امامت، امام و جایگاه آن
۸۰۴	احادیث کوتاه از امام رضا علیه السلام در مباحث اخلاقی
۸۱۸	سخنان امام جواد علیه السلام در مباحث اخلاقی
۸۲۵	مسأله پیچیده
۸۲۷	احادیث کوتاه از امام جواد علیه السلام
۸۳۳	احادیث امام هادی علیه السلام در مباحث اخلاقی
۸۳۳	نامه امام هادی علیه السلام در نپذیرفتن نظریات اهل جبر و تفویض
۸۵۸	توضیح آفرینش صحیح
۸۷۰	پاسخ امام هادی علیه السلام به سؤال های یحیی ابن اکثم
۸۸۲	احادیث کوتاه امام هادی علیه السلام
۸۸۸	احادیث امام حسن عسکری علیه السلام در مباحث اخلاقی
۸۸۸	نامه امام حسن عسکری علیه السلام به اسحاق بن اسماعیل نیشابوری
۸۹۲	احادیث کوتاه از امام حسن عسکری علیه السلام
۹۰۲	مناجات خدا با موسی بن عمران علیه السلام
۹۱۳	مناجات خدا با عیسی بن مریم علیه السلام
۹۲۵	پندهای حضرت عیسی علیه السلام در انجیل و غیر آن
۹۲۵	حکمت های حضرت مسیح علیه السلام
۹۵۶	سفارش مفضل بن عمر به شیعیان
۹۶۳	احادیث فاطمه الزهرا علیه السلام

مقدمه مترجم

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على خير خلقه محمد وآله الطاهرين
از پی گذشت روزها و شب‌ها حوادث بسیاری برای انسان رقم می‌خورد که البته انسان در مقابله با آن‌ها با توجه به نوع نگاه و ایدئولوژی که دارد، رفتاری از خود نشان می‌دهد و آثاری از خود به جای می‌گذارد که این همان اخلاق و رفتار است. اخلاق همواره نمایانگر اعتقاد انسان‌ها بوده است اگرچه ممکن است گاهی عمل از اعتقاد سرچشمه نگیرد، اما در هر حال این نگاه و رویکرد در وجود انسان موج می‌زند و در صدد این بوده تا با رفتار خود جایگاهش را در مراتب بالا قرار دهد.

اساسی‌ترین بحث این است که چگونه می‌توان فهمید که رفتار ما از جایگاه سالمی سرچشمه گرفته است و صحیح می‌باشد؟ اینجا است که خداوند، انسان‌های موحد و با معرفتی را به عنوان پیامبر یا امام منصوب می‌کند تا الگوی انسان‌ها برای رفتار و اخلاق صحیح باشند؛ بنابراین نخست باید به سخنان و رفتار ایشان عقیده داشت و سپس نسبت به آن‌ها آگاهی داشت تا بتوان رفتاری صحیح در جهت رشد روحی و اخلاقی داشته باشیم.

کتاب «تحف العقول عن آل الرسول» یکی از کتاب‌های مفیدی است که ما را با

سخنان رسول گرامی اسلام ﷺ و امامان معصوم ﷺ آشنا می سازد و با عمل به این دستورات می توان به حقیقت اخلاقی دین آگاه شد و به سرعت و همراه دقت به هدف رسید.

ترجمه این کتاب به دست این جانب سپرده شده است و سعی کرده ام اصول ترجمه را رعایت نمایم.

امیدوارم خداوند به همه ما توفیق عمل به دستورات حضرات معصوم ﷺ را که مفسران واقعی قرآن هستند و سخنانشان از وحی سرچشمه می گیرد عنایت بفرماید.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

آبان ماه ۱۳۸۷

قم - علی اکبر میرزایی